

ת"ד 5437/06/15 - מדינת ישראל נגד יוסף כהן

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 5437-06-15 מדינת ישראל נ' כהן
תיק חיצוני: 5007/13 פמי

בפני כבוד השופט נאיל מהנא
מאשימה
נגד
נאשם
מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
יוסף כהן ע"י ב"כ עו"ד יוני שניאור

החלטה

עסקינן בבקשה לגילוי ועיון בתיק הרפואי של הולך הרגל שמצא את מותו בתאונת דרכים קטלנית.

הטענה בקליפת אגוז היא שהמנוח מצא את מותו, ככל הנראה, מסיבה אחרת שאינה קשורה בתאונת הדרכים.

העובדות הצריכות לעניין וההליכים עד כה

- נגד המבקש (להלן: "המבקש" או "הנאשם") הוגש כתב אישום המייחס לו גרם מוות ברשלנות. על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם נסע ברכב ופגע בהולך הרגל שחצה באותה עת במעבר החציה. לא היתה מחלוקת כי המנוח מעד ונפל על מעבר החציה בטרם הגעת רכב הנאשם למקום. נטען בכתב האישום כי כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למנוח שברים מרוסקים בצוואר, בצלעות, באגן ובגפיים, דימום תוך גולגלתי ונזק קשה לחוט השדרה שבגינם מצא את מותו.
- הנאשם הודה בגרימת החבלות אולם הכחיש כי חבלות אלו הביאו למותו של המנוח. המדובר במנוח בן 72 שאין חולק כי נפגע מרכב הנאשם כאשר היה במצב ישיבה או שכיבה על מעבר החציה כתוצאה מנפילה שארעה טרם הגעת הרכב למקום. לטענת ב"כ הנאשם, לא ידוע מה גרם לאותה נפילה, והוא תולה את סיבת הנפילה במצב רפואי קודם של המנוח.
- בתום פרשת התביעה, אשר במסגרתה העידו הרופאים המומחים מטעם המאשימה, טען ב"כ הנאשם טענת "אין להשיב לאשמה" וביקש להגיש בכתב את נימוקיו לגבי סיבת המוות.
- בטרם הגשת נימוקי טיעוניו, הוגשה בקשה זו שבפניי, לפיה מבקש הנאשם לגלות תיקו הרפואי של המנוח על מנת שיוכל מומחה מטעמו להגיש חוות דעת בעניין.

טענות הצדדים

5. לטענת המבקש החומר הרפואי בעניינו של המנוח חשוב לצורך הגנתו שכן לטענתו, המנוח מעד ונפל עקב אירוע הקשור במצבו הרפואי, טרם פגיעתו מהרכב.
6. המבקש טוען כי מטרת הבקשה היא לעיין בחומר הנוגע לעברו הרפואי של המנוח, במיוחד כאשר אין כל אינדיקציה לגורם המוות ובייחוד כאשר לא בוצעה נתיחה לקביעת סיבת הפטירה.
7. המאשימה מתנגדת לבקשה. לטענתה, על בית המשפט לאזן בין זכות קורבן העבירה לפרטיות ולכבוד ובין רלוונטיות החומר המבוקש וזיקתו לאישום. לטענת המאשימה, גילוי החומר יש בו משום פגיעה בפרטיות המנוח ומשפחתו שכן המבקש לא הציג כל אינדיקציה לכך שהמנוח סבל מתחלואה כלשהי.
- בנוסף, לטענת המאשימה, גם אם הייתה אינדיקציה לתחלואה קודמת, הרי שאין בכך כדי להצדיק הסרת החיסיון הרפואי הקשור במנוח. הנאשם עצמו מסר בהודעותיו במשטרה כי שניות עובר לפגיעה הבחין במנוח מתהלך על מעבר החצייה; לפיכך טוענת המאשימה כי בהינתן שהמנוח היה עוד בחיים טרם הפגיעה, אין רלוונטיות לחומר המבוקש שכן לטענתה מבחן הסיבה בלעדיה אין. מטעם המאשימה העיד רופא מומחה בתחום הכירורגיה- ד"ר דיאא זגיר - אשר טיפל במנוח בעת הגעתו לבית החולים, ולטענתו, אין זה אפשרי שמוות יתרחש תוך שניות כתוצאה מאירוע לבבי או מפרצת ובהינתן שהמנוח מצא את מותו במקום, האפשרות שסיבת הפטירה קשורה במצב תחלואתי, היא רחוקה.
8. עמדת משפחת המנוח, כפי שהובאה על ידי ב"כ המאשימה, היא שלא לאפשר מסירת החומר הרפואי, בלא שתטען טענה ספציפית וממוקדת לעניין מהות התחלואה הקודמת ממנה סבל לכאורה המנוח (למשל: בעיות לב, מפרצות וכו'). לטענתה, ככל שתטען טענה ממוקדת לעניין מהות התחלואה הקודמת לכאורה, ינתן צו אך ורק ביחס לחומר שנוגע לאותה טענה.
9. בתגובה לכך טוען ב"כ המבקש כי בנסיבות שבהן לא בוצעה נתיחה לאחר המוות ונוכח העובדה כי המנוח מעד ונפל טרם הפגיעה מהרכב המדובר במידע שהוא חיוני להגנת הנאשם ועל כן ראוי לאשר את הבקשה. לטענתו, גם למשפחת המנוח קיים רצון לברר את נסיבות פטירתו של יקירם ובכל מקרה באיזון שבין הזכות לפרטיות ולכבוד אל מול הגנת הנאשם, גובר דווקא האינטרס השני.
10. ב"כ הנאשם הדגיש כי המאשימה איננה טוענת כי המנוח היה בריא עובר לתאונה, טענה שאם הייתה נכונה הייתה נטענת על ידי המאשימה בראשית תגובתה.

דין והכרעה

11. שתי שאלות דרושות הכרעה בענייננו:

האחת, מהי המסגרת הנורמטיבית המתאימה לדין בבקשה לקבלת חומר רפואי הקשור במנוח.

השנייה, האם ראוי במקרה דנן לאפשר קבלת החומר הרפואי הנוגע למצב בריאותו של המנוח.

אדון בשאלות אלו כסדרן.

המסגרת הנורמטיבית

עמוד 2

12. יודגש, הבקשה דנן מתייחסת לתיקו הרפואי של המנוח, קורבן העבירה, ביחס למצבו הרפואי עובר לתאונה. על תוכנו של תיק רפואי חל חיסיון מכוח סעיף 49 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 (להלן: "**פקודת הראיות**").
13. הבקשה הוגשה לפי סעיף 74(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב- 1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**") ו/או לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי לפי העניין. הבקשה הוגשה על שתי החלופות, שכן לטענת ב"כ הנאשם, אין משמעות למסגרת הנורמטיבית לדיון בבקשה כל עוד היא מוגשת בפני השופט הדן בתיק העיקרי ואשר שמע את פרשת התביעה עד תום.
14. ב"כ המאשימה סבור כי בהינתן שהחומר המבוקש אינו מצוי בחזקתה או בשליטתה של המאשימה לכן אין מדובר בבקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי אלא בבקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי. יתרה מזאת, לטענת המאשימה, מדובר בחומר חסוי המצוי בידי צדדים שלישיים ולכן יש לבכר את המסלול של סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי על פני זה שמנוי בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי.
15. כבר עתה אציין כי אכן המסגרת הנורמטיבית המתאימה לדיון בבקשה נמצאת בסעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי כפי שיבואר להלן.
- כבר נפסק כי "**בכל הנוגע לבקשה לעיון בחומרים חסויים, המצויים בידי צדדים שלישיים, יש לבכר את המסלול של סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי**" (ראו: בש"פ 8685/13 **יעקב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.01.14). אולם, נקבע כי העדיפות הנתונה, בהקשר זה, לסעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, איננה מוחלטת, ואין מקום לקביעה "אפרורית" אשר תחייב את בית המשפט לבחור במסלול זה ולא במסלול הקבוע בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (ראו: בש"פ 5190/14 **חלף אבו גנאם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.08.14)).
16. בפסק דין שניתן ממש לאחרונה חזר בית משפט העליון על העמדה לפיה "**הכף נוטה לכך שלבית המשפט הדן בבקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ סמכות לדון בחומר ראיות שחל עליו חיסיון, אם כי ככלל יש להעדיף את המסלול של סעיף 108, ודלת סעיף 74 תיפתח במשורה, תוך מודעות בית המשפט לעדיפות ותוך הנמקתן של סיבות הבחירה במסלול סעיף 74**" (בש"פ 8815/15 **נור סעד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.05.16)).
- (ראו גם: בש"פ 3772/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.06.13)).
17. כבר נפסק כי שמיעת עמדת המתלוננים במשפט העיקרי עשויה להביא למתן משקל רב יותר לשיקולי החיסיון ולזכויות המתלוננים, ולא פחות חשוב גם כי נמצא מקום לחוויותיהם ולתחושותיהם וכי קולם נשמע. בנוסף, בית המשפט הדן בתיק העיקרי, המכיר את התיק על כל היבטיו ואת השאלות השונות שבמחלוקת, יכול לעמוד היטב יותר על תועלתו של החומר החסוי לתיק למול הפגיעה העלולה להיווצר.
18. בענייננו, אל מול זכותו של הנאשם להליך הוגן ויכולתו להתגונן כראוי ניצבת זכות החיסיון של המנוח, זכותם של בני המשפחה כי קולם יישמע. אני סבור כי לנוכח יכולתי לדון בבקשה על יסוד ההיכרות עם חומר הראיות לאחר ששמעתי את עדויות המאשימה ותמה פרשת התביעה יש לבכר את המסלול של סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי וכך אדון בבקשה. שמעתי עמדת בני המשפחה כאמור ועמדתם בעניין ברורה.

חשיפת החומר הרפואי

19. כבר נפסק כי בדין בבקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחשיפת מידע שעשוי לסייע לו בהגנתו, לבין זכויותיהם של צדדים שלישיים לפרטיות ולכבוד (ראו: בש"פ 8252/13 **מדינת ישראל נ' שיינר** (פורסם בנבו, 23.01.14) (להלן: "**פס"ד שיינר**"); בש"פ 9322/99 **מסארווה נ' מדינת ישראל** פ"ד נד(1) 376 (פורסם בנבו, 06.02.00) (להלן: "**פס"ד מסארווה**")).

20. בפס"ד מסארווה הנ"ל עמד בית המשפט העליון על מלאכת האיזון הנדרשת וקבע כי:

"כאשר אין מדובר בחומר שנתפס במהלך החקירה ישקול בית המשפט את הרלוונטיות של החומר ואת ערכו הראייתי, אל מול זכויות היסוד החוקתיות של העד שאת הפרטים הנוגעים אליו מבקשים לחשוף, ויערוך את האיזון הראוי ביניהם".

בהקשר לבקשות לעיין במסמכים שעניינם טיפול רפואי או נפשי של עד קבע בית המשפט העליון, כי במסגרת האיזון, יש לקחת בחשבון את החסיון של מטפל-מטופל בהתאם לפקודת הראיות ואת הפגיעה בדיסקרטיות ובסודיות, שהן אבן הפינה של הטיפול, ובפרט הטיפול הנפשי (**פס"ד שיינר**; וכן בש"פ 9081/12 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 06.01.13)).

21. במקרה דנן, מדובר במנוח שהיה בן 72 במועד התאונה. אין מחלוקת כי המנוח נפל על מעבר החצייה טרם הגעת רכב הנאשם למקום. סיבת נפילתו אינה ידועה. בנוסף, לא בוצעה נתיחה לאחר המוות ולאחר שהסתיימה פרשת התביעה ושמעתי את העדים מטעם המאשימה הגעתי למסקנה כי בהעדר החומר הרפואי זכות הנאשם למשפט הוגן עלולה להיפגע וכי אין לחסום דרכו להוכיח את טענותיו באמצעות מומחה מטעמו.

22. פרופ' נורית הלר, מנהלת מכון הדימות בבי"ח הדסה, אשר פענחה בדיקת ה-CT שבוצעה למנוח לאחר המוות העידה בבית המשפט מטעם המאשימה כי אינה יכולה לאשר או לשלול כי הסיבה היחידה בגינה נפטר המנוח הינה הפגיעה מרכב הנאשם (עמ' 6, ש' 23-27). בחקירתה החוזרת היא הרחיבה בנקודה זו וציינה **"אם היו הפרעות חשמליות בלב שגרמו לו למות מדום לב וליפול על הרצפה זה דבר שאני לא יכולה לשלול. אם היה לו כריש פתאומי שסתם לו עורק מוביל למוח והוא נפל גם זה לא יכולה לבדוק, הבדיקה לא בוצעה עם הזרקת חומר ניגוד ואני לא מזהה את העורק מבפנים. את זה אפשר לשלול רק בנתיחה שאחרי המוות"**.

עם זאת, פרופ' הלר ציינה כי יתכן כי מדובר באירוע בריאותי שארע באותו הרגע ללא קשר לעברו הבריאותי של המנוח ולפיכך לא יהיה לכך תיעוד בתיקו הרפואי של המנוח. אף כי מדבריה עולה כי יתכן ולא יהיה ניתן למצוא את הגורם לסיבת המוות בתיקו הרפואי של המנוח, יש מקום לדעתי לאפשר לנאשם עיון בחומר הרפואי לצורך ביסוס טענתו, גם אם מדובר במשימה שאיננה קלה.

23. בנסיבות אלה, הגעתי למסקנה כי קיימת אפשרות סבירה כי יש בחומר להועיל לנאשם, ולפיכך אני קובע כי יש להתיר גילוי החומר המבוקש.

24. כללו של דבר, אני מקבל את הבקשה במובן זה שאני מתיר לנאשם לעיין בחומר הרפואי המבוקש, וככל שיש בחומר זה תועלת להגנתו, עליו לבסס את טענותיו באמצעות מומחה רפואי לעניין.

ניתנה היום, כ"א תמוז תשע"ו, 27 יולי 2016, בהעדר הצדדים.